

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1238/2024
24.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Дијане Јанковић, Милене Рашић, Александра Степановића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Машом Денић, као записничарем, у кривичном предмету мал. сада пунолетног АА, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца мал. сада пунол. АА, адвоката Јелене Лукавац, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Новом Саду КМ 125/21 од 20.12.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду КЖМ 40/24 од 30.05.2024. године, у седници већа одржаној дана 24.10.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца мал. сада пунолетног АА, адвоката Јелене Лукавац, поднет против правноснажних решења Вишег суда у Новом Саду КМ 125/21 од 20.12.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду КЖМ 40/24 од 30.05.2024. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Новом Саду КМ 125/21 од 20.12.2023. године према малолетном сада пунолетном АА изречена је васпитна мера посебна обавеза да се без накнаде укључи у рад хуманитарних организација или у послове социјалног, локалног или еколошког садржаја у трајању од 30 часова у периоду од 6 месеци колико може трајати ова посебна обавеза. Истовремено је малолетни, сада пунолетни упозорен да у случају неиспуњења ове посебне обавезе она може бити замењена неком другом обавезом, односно другом васпитном мером.

Истим решењем, на основу члана 79. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица (ЗМ) одређено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Решењем Апелационог суда у Новом Саду КЖМ 40/24 од 30.05.2024. године одбијене су као неосноване жалбе ВЈТ у Новом Саду и браниоца малолетног сада

пунолетног АА, а решење Вишег суда у Новом Саду КМ 125/21 од 20.12.2023. године је потврђено.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац малолетног сада пунолетног АА, адвокат Јелена Лукавац, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, укине побијана решења или преиначи побијана решења тако што ће обуставити поступак према малолетном, сада пунолетном АА на основу члана 78. став 2. ЗМ у вези члана 423. став 1. и 2. ЗКП.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца малолетног сада пунолетног АА Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа која је одржана без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца малолетног сада пунолетног АА, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним решењима против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац малолетног сада пунолетног АА, адвокат Јелена Лукавац, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, наводима да је записник о саслушању осумњиченог ББ у ПУ Нови Сад Одељење крим.полиције, група за борбу против дрога од 07.04.2020. године, незаконит доказ, на коме се не може заснивати одлука суда.

У вези наведеног бранилац малолетног сада пунолетног АА, наводи да је окр. ББ био осумњичен за кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ, док се поступак против мал. сада пунолетног АА водио због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1.КЗ. Како је окр. ББ пунолетно лице, то се он не може сматрати саучесником у кривичноправном смислу, нити саоптуженим у смислу члана 406. ЗКП. Бранилац истиче да се против малолетног сада пунолетног АА и окр. ББ никада није водио јединствени кривични поступак, тако да није донето ни решење о раздвајању кривичног поступка. Исказ окр.ББ је дат у предистражном поступку, односно пре покретања кривичног поступка, односно доношења наредбе о спровођењу истраге, па самим тим, читањем овог исказа на главном претресу, у смислу чл. 406 став 1. тачка 5) ЗКП и заснивањем одлуке на њему суд је повредио одредбе чл. 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости су неосновани, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 406. став 1. тачка 5) ЗКП прописано је да се упознавање са садржином записника о исказима сведока, саоптужених или већ осуђених саучесника у кривичном делу, као и записника о налазу и мишљењу вештака, може по одлуци већа обавити сходном применом члана 405. ЗКП (дакле вршењем увида у садржај или

читањем), ако је реч о исказу саопштеног према којем је кривични поступак раздвојен или је већ окончан правноснажном осуђујућом пресудом.

Одредбом члана 2. тачка 14) ЗКП прописано је да је „поступак“ предистражни и кривични поступак.

Из списка предмета произлази да су кривичном пријавом били обухваћени окривљени ВВ, окривљени ББ, као и мал.сада пунол. АА, односно били су у односу саокривљених у истом предмету у току предистражног поступка. Након тога је поступак у односу на окривљене ВВ и ББ раздвојен доношењем наредбе о спровођењу истраге Кти 21/20 од 01.03.2021. године, те подизањем оптужница ВЈТ у Новом Саду Кти 21/20 ид 14.10.2022. године, с обзиром да су у питању пунолетна лица, па су њихове радње издвојене из истог животног догађаја, док је у односу на малолетног сада пунол. АА ВЈТ у Новом Саду поднео предлог за изрицање кривичне санкције КТМ 32/21 од 05.10.2021. године, у складу са одредбама Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Имајући у виду чињеницу да су окривљени ББ и мал.сада пунол. АА били су у односу саокривљених у истом предмету у току предистражног поступка, да је поступак у односу на окривљеног ББ раздвојен, то је првостепени суд, по ставу Врховног суда правилно поступио, када је записник о саслушању осумњиченог ББ, дат у ПУ Нови Сад Одељење крим.полиције, група за борбу против дрога од 07.04.2020. године, сходно одредби члана 406. став 1. тачка 5) ЗКП, прочитао на главном претресу.

По оцени Врховног суда, упознавање са садржином записника о исказима осуђених саучесника у кривичном делу, према којима је поступак раздвојен или окончан правноснажном осуђујућом пресудом, начин је извођења доказа на главном претресу, сходно одредбама члана 406. став 1. тачка 5) ЗКП и члана 405. ЗКП, па се ови искази могу користити као доказ у кривичном поступку, јер читањем тих исказа датих у току истраге, а пре закључења споразума, није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Поред тога, указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац малолетног, сада пунолетног АА, у захтеву за заштиту законитости истиче да су нижестепена решења заснована на доказу на коме се не могу заснивати, а као незаконит доказ истиче записник о саслушању малолетног АА у својству осумњиченог лица, који је сачињен у Полицијској управи Нови Сад Одељење крим.полиције група за борбу против дрога од 07.04.2020. године, с обзиром на то да малолетно лице не може бити саслушано у полицији од стране радника полиције у својству осумњиченог, сходно одредби члана 60. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Основано се поднетим захтевом истиче да је у конкретном случају поступљено супротно одредби члана 60. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, с обзиром да према цитираној законској одредби полиција једино и искључиво има право да од малолетника прикупља обавештења у присуству родитеља, усвојиоца, односно стараоца, при чему то обавља

полицајац за малолетнике који је стекао посебна знања из области права детета и преступништва младих, док никако нема овлашћења да саслушава малолетника у својству осумњиченог лица, нити малолетник у кривичном поступку може имати својство осумњиченог, окривљеног, оптуженог или осуђеног лица.

Малолетни АА је дана 07.04.2020. године саслушан у својству осумњиченог лица пред овлашћеним службеним лицима ПУ Нови Сад Одељење крим.полиције група за борбу против дрога, како то произлази из наведеног записника, те овај записник представља доказ на коме се правноснажна одлука не може заснивати.

Међутим, по оцени Врховног суда, иако се ради о незаконито прибављеном доказу, нижестепеним решењима није учињена апсолутно битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, будући да ова процесна повреда не доводи до укидања пресуде (решења) уколико је с обзиром на друге доказе очигледно да би и без тог доказа била донета иста пресуда (решење).

У конкретном случају правноснажна решења се заснивају на доказима изведеним у току поступка и то: записнику о саслушању осумњиченог ББ ПУ Нови Сад од 07.04.2020. године, исказима сведока ГГ и ДД, представника Центра за социјални рад Града Новог Сад Ђурђије Пржуљ, потврди о привремено одузетим предметима ПУ Нови Сад 218/20 од 07.04.2020. године, исказу законског заступника малолетног од 26.05.2021. године ..., на основу којих доказа је очигледно да би и без исказа малолетног АА датог пред овлашћеним службеним лицима ПУ Нови Сад Одељење крим.полиције група за борбу против дрога дана 07.04.2020. године била донета иста пресуда.

Осим тога, бранилац малолетног, сада пунолетног АА, образлажући повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, као незаконите доказе означава потврду о привремено одузетим предметима ПУ Нови Сад бр 221/20 од 07.04.2020. године од малолетног сада пунолетног АА, записник о претресању опреме на којој се чувају електронски записи, односно вештачењу мобилних телефона од 02.04.2021. године, потврду о привремено одузетим предметима ЕВ 218/20 од 07.04.2020. године и записник о вештачењу опојне дроге одузете од окр. ББ од 26.12.2020. године. Међутим, иако нумерише повреду одредбе члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац се у захтеву за заштиту законитости бави садржином доказа и шта је из ког доказа утврђено, на који начин даје сопствену оцену изведених доказа и оспорава утврђено чињенично стање, односно истиче повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како повреда закона из члана 440. ЗКП не представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости, у смислу цитиране одредбе члана 485. став 4. ЗКП, то се Врховни суд у оцену ових навода није упуштао.

Како уз захтев бранилац малолетног сада пунолетног АА није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, која се односи на окривљеног или другог учесника у поступку, сходно члану 484. ЗКП, то се Врховни суд није упуштао у оцену истакнутих повреда Устава РС и Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП одлучио као у изреци пресуде и захтев одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић